

Post-trade made easy

Finansdepartementet

E-post till: fi.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till: niklas.lindeberg@regeringskansliet.se

Stockholm den 2 november 2022

Fi2022/02527 - Euroclear Swedens remissvar avseende Utkast till lagrådsremiss Ändrad beskattning av inlösenaktier i vissa fall

Inledning

Euroclear Sweden har förståelse för promemorians strävan att göra skattesystemet mer handlingsneutralt genom att undersöka om det är möjligt att undanröja skillnaderna i beskattning mellan kontant utdelning, inlösen- och återköpsförfaranden och göra beskattningen mer likvärdig.

Promemorian innehåller dock enligt Euroclear Sweden så stora svårigheter och oklarheter, vilka adresseras nedan, att Euroclear Sweden i huvudsak inte kan uttrycka stöd för promemorians förslag. Detta till den grad att Euroclear Sweden inte ser att det skulle vara möjligt att efter ikraftträdandet fortsatt tillhandahålla sådana tjänster till avstämningsbolagen som enligt utkastet kan leda till beskattning av inlösenaktier.

Avseende terminologi

Euroclear Sweden AB betecknas i det följande som Euroclear.

Skatteverkets promemoria Ändrad beskattning av inlösen- och återköpsförfaranden betecknas som promemorian.

Utkast till lagrådsremiss Ändrad beskattning av inlösenaktier i vissa fall betecknas som utkastet.

Lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument betecknas som LKF. Aktiebolagslagen (2005:551) betecknas ABL. Inkomstskattelagen (1999:1229) betecknas IL. Skatteförfarandelagen (2011:1244) betecknas som SFL. Kupongskattelagen (1970:624) betecknas som KupL.

Med split avses uppdelning av aktier enligt 4 kap. 46 - 50 §§ ABL.

Med fondemission avses fondemission enligt 12 kap. ABL.

Med godkänd förvaltare avses sådan förvaltare som antagits av Euroclear enligt 3 kap. 7 § LKF.

Sammanfattning

Euroclear har i huvudsak tre synpunkter på promemorian som vi vill belysa särskilt.

- 1. Värdepapperscentralen skyldighet att betala in källskatt som belöper på tilldelning av inlösenaktier som tilldelas på grund av ett aktieinnehav riskerar att skapa ökade finansiella risker för värdepapperscentralen*

Euroclear identifierar utmaningar med föreslagen ordning vad avser utdelande bolags alternativt värdepapperscentralens möjlighet att betala in den kupongskatt som belöper på tilldelning av inlösenaktier som tilldelas begränsat skattskyldiga på grund av ett aktieinnehav. Eftersom s.k. inlösenaktier till sin natur har en begränsad löptid finns sannolikt ett lägre incitament för den skattskyldige att erlägga kupongskatten jämfört

med förfarandet vid utdelning av aktier i ett dotterbolag (sakutdelning). Detta särskilt i fall då exempelvis ersättning i form av inlösenlikvid kommer utbetalas trots oregrerad fordran för kupongskatt som uppstod i samband med tilldelningen.

I de fall då den i utkastet föreslagna ordningen skulle innebära en skyldighet för utdelande bolag alternativt värdepapperscentralens att betala in den kupongskatt som belöper på tilldelning även om den skattskyldige inte ännu i sin tur erlagt kupongskatten anser Euroclear därför att det föreligger risk att det utdelande bolaget alternativt värdepapperscentralen i praktiken kan komma att behöva ligga ute med skattebelopp när tilldelning av finansiella instrument med så begränsad löptid ska utgöra utdelning. Detta är en finansiell risk som Euroclear, som värdepapperscentral, inte har möjlighet att ta enligt nuvarande regler som gäller för värdepapperscentraler enligt CSDR¹. Att avhjälpa den finansiella risken medelst bankgaranti såsom tidigare föreslogs i promemorian ansågs då av Euroclear inte vara en operationellt sett framkomlig väg. Det förslaget finns inte kvar i utkastet, utan nu finns inget förslaget sätt alls som tillägg till befintlig ordning. I utkastet nämns regressrätt gentemot de skattskyldiga. För en värdepapperscentral är regressrätten inte tillräcklig för att väga upp för den finansiella risk som uppstår. För ett utdelande bolag eller såvitt Euroclear kan bedöma även avseende av Euroclear godkända förvaltare, skulle sannolikt en sådan regressrätt stå sig slätt i förhållande till de risker som skulle uppstå även för dem. Ett starkt skäl till den förhöjda risken i jämförelse med t. ex. förfarandet vid ett moderbolags s. k. sakutdelning är, som anförts tidigare, den begränsade löptid som naturligt finns för en inlösenaktie.

Euroclear kan inte se att det skulle kunna vara möjligt att exponera sig för den typen av finansiell risk varför Euroclear ser sig förhindrad att fortsätta tillhandahålla sådana tjänster till avstämningsbolag som skulle kunna bli föremål för beskattning enligt utkastet.

Konkret skulle det såvitt Euroclear i dagsläget kan bedöma innebära att Euroclear inte efter det föreslagna datumet för ikraftträdande, den 1 januari 2024, skulle kunna tillhandahålla tjänster för tilldelning av inlösenaktier i samband med split, fondemission eller någon annan bolagshändelse som skulle kunna resultera i beskattning enligt utkastet.

2. Den föreslagna ordningen avseende att anse tilldelning av inlösenaktier som tilldelas på grund av ett aktieinnehav som utdelning skapar större utmaningar och har större konsekvenser än möjligen förutsett.

En split av aktier kan idag inte anses utgöra utdelning, vilket återspeglas i rutiner, tekniska system och praktiskt förfarande av den typen av bolagshändelse. Att ändra så att vissa aktier, s.k. inlösenaktier, under vissa förutsättningar, som tilldelas via bolagshändelsen split ska anses utgöra utdelning medför enligt Euroclear en större omställning av bland annat tekniska system av vad Euroclear dels ser belysas i promemorian. Enligt Euroclears bedömning är det sannolikt att efterfrågan av split med tilldelning av inlösenaktier kraftigt reduceras, eller till och med helt försvinner, om utkastets förslag blir lag. I ljuset av de risker som bedöms uppkomma enligt 1 ovan så kan inte heller enligt Euroclears samlade bedömning de systemtekniska omställningar som bedöms krävas vara ekonomiskt försvarbara.

3. Terminologi skapar fortsatt otydlighet

Euroclear tillstyrker att det i utkastet har införts en definition av termen *inlösenaktie* i 2 § KupL. Dock kan den i utkastet föreslagna definitionen fortsatt möjligen bli föremål för tveksamhet. Definitionen lyder enligt utkastet "*aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärfvas av aktiebolaget för en viss ersättning,*". Antag att ett aktiebolag låter emittera aktier av en viss serie av aktier som enligt bolagsordningen t. ex. kan bli föremål för minskning av aktiekapitalet genom indragning av aktier med återbetalning till aktieägarna (inlösen av aktier) om vissa villkor uppnås per ett framtida datum. Antag vidare att datumet för sådan inlösen enligt bolagsordningen skulle kunna ske om t. ex. ett (1) eller fem (5) år, enligt vissa villkor. Kan definitionen då läsas som att även tilldelning av sådana aktier skulle bli föremål för beskattning enligt utkastet? Det är enligt Euroclear inte osannolikt att definitionen är så oprecis att den orsakar exemplifierade eller liknande tolkningsproblem, vilket vore olyckligt.

¹ Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.

Euroclears kommentarer till promemorian

Nedan följer Euroclears kommentarer till utvalda avsnitt ur promemorian.

4 Inkomstbeskattning av inlösenaktier

4.1 Tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska tas upp som utdelning i vissa fall

Utkastets förslag: Som utdelning behandlas tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier, eller genom att aktiebolaget förvärvar egna aktier. Det gäller dock inte en sådan tilldelning av inlösenaktier som görs i utbyte mot aktier i bolaget. Värdet av en inlösenaktie ska anses vara den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärvas. Förslagen gäller i inkomstlagen kapital och näringsverksamhet.

Euroclear anser att "...i samband med..." kan anses vara svårbestämt. Antag att, såsom exemplifierat i synpunkt 3 ovan, en tilldelning sker 1 eller 3 år före det att aktiebolaget sedan minskar aktiekapitalet. Ska tilldelningen då anses ske *i samband med* att aktiebolaget minskar aktiekapitalet? Om 1 eller 3 år anses orimligt lång tid så kan exemplet vara 5 månader, vilket då också kan ställas mot den frist för att betala in kupongskatt som skulle vara 4 månader efter avstämningsdagen för tilldelningen av inlösenaktier. Då skulle det utbetalande bolaget eller den som annars enligt KupL ska betala in kupongskatt gör det innan minskningen har genomförts och innan återbetalningen till aktieägarna har skett. Ett beslut om split enligt 4 kap. ABL, vid vilken en särskild serie aktier ska tilldelas för att dessa vid ett senare tillfälle ska kunna bli föremål för minskning av aktiekapitalet, skulle kunna fattas utan att ett beslut om minskning enligt 20 kap. ABL fattas samtidigt eller inom viss tid därefter. Hur lång tid rymms inom "...i samband med..."?

En minimal och i det närmaste redaktionell kommentar är termen *aktiekontosystemet* som används på sidan 13 i utkastet. Termen för tankarna till aktiekontolagen, vilken ersattes 1 januari 1999 varefter termen avstämningskonto ersatte aktiekonto.

5. Inkomstbeskattning av inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter

5.2 Beskattning av inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter

Utkastets bedömning: Beskattningen av inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter bör inte ändras.

Euroclear tillstyrker bedömningen att ingen ändring bör ske. Detta med stöd i vad som sades i remissvar angående promemorian.

6.3 Beskattningstidpunkten för kupongskatt

Utkastets förslag: Skattskyldigheten för kupongskatt vid tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i vissa fall inträder vid utdelningstillfället. Utdelningstillfället vid tilldelning från avstämningsbolag är avstämningsdagen.

I utkastet konstateras på sidan 29 att "... Kupongskatt kan således inte innehållas på avstämningsdagen. Detta är dock inte ett nytt problem och får avseende tilldelning av inlösenaktier antas kunna hanteras på samma sätt som sakutdelning i övrigt.". Euroclear reagerar över påståendet att det inte är ett nytt problem som enligt Euroclears bedömning måste tolkas som att det därför inte skulle kunna innebära ett väsentligt problem. Som ovan noterat i detta remissvar så finns det i många fall väsentliga skillnader mellan ett moderbolags s.k. sakutdelning av aktier i ett dotterbolag och ett aktiebolags tilldelning av inlösenaktier avseende inlösenaktiernas begränsade löptid. Att addera skyldigheter för kupongskatt till tilldelning av inlösenaktier till en redan befintlig ordning innebär även det i sig enligt Euroclear en ökad exponering mot finansiell risk, vilket enligt Euroclear svårligen kan motiveras med att det i en mindre utsträckning kan finnas exponering mot risk under nuvarande ordning. Som anförts under

1 ovan och vidare avseende värdepapperscentralens faktiska delaktighet i betalningsflöden så är det istället Euroclears bedömning att utkastets förslag skulle kunna innebära så stora finansiella risker att Euroclear skulle vara förhindrade att exponera sig för dem och därmed inte längre kunna tillhandahålla tjänster för tilldelning av inlösenaktier när så kan innebära att skyldighet att innehålla och redovisa kupongskatt skulle uppstå.

6.4 Förhållandet mellan förslaget i utkastet och förslaget om en ny lag om källskatt på utdelning

Euroclear instämmer i utkastets notering att det, beroende på utfallet av Utkast till lagrådsremiss Ny lag om källskatt på utdelning efter remissvaren, finns områden där utkastet och Utkast till lagrådsremiss Ny lag om källskatt på utdelning behöver samordnas.

Euroclear önskar även i detta remissvar poängtera att den nu rådande ordningen i KupL där värdepapperscentralen utpekats som ansvarig att innehålla och redovisa kupongskatt är en föråldrad ordning som bör moderniseras, i enlighet med vad som påpekades i remissvar till Utkast till lagrådsremiss Ny lag om källskatt på utdelning.

Euroclear anser att det endast med omfattande svårighet kan anses vara Euroclear, i rollen som värdepapperscentral, som betalar ut kontant utdelning till aktieägare respektive förvaltare i ett avstämningsbolag. Detta enligt beskrivning av de faktiska betalningsflödena av sådan kontant utdelning enligt nedan.

De kontanta medel som ska betalas från utdelande bolag till behöriga mottagare², aktieägare eller i förekommande fall förvaltare alternativt annan sk rättighetshavare till utdelningen, enligt den avstämning av aktiebok och avstämningsregister som Euroclear genomför enligt ovan krediteras inte till eller debiteras från bankkonton i Euroclears namn, i något led från utdelande avstämningsbolag till behöriga mottagare.

Euroclears roll vad avser kontant utdelning är att på avstämningsdagen för berörd utdelning stämma av aktiebok och avstämningsregister enligt 4 kap. ABL samt att på uppdrag, enligt ES Emittentregelverk, kunna vara behjälplig i avseendet att förmedla information mellan (1) den bank där utdelande bolag, avstämningsbolaget som fattat beslut om kontant utdelning, har de kontanta medel som ska betalas ut och (2) de banker som håller aktieägarnas konton för pengar så att utdelningen kan distribueras. Som framgår nedan betalas dock utdelningen ut från det utdelande bolagets sk utbetalningskonto (se avsnitt B 3.3 ES Emittentregelverk) via Bankgirot och genom bankernas försorg. Inte av Euroclear. Euroclear kontoför i rollen som värdepapperscentral finansiella instrument på avstämningskonton i avstämningsregister. Betalningsmedel kan dock inte utgöra finansiella instrument enligt 1 kap. 4§ LVM och kan därför inte kontoföras på avstämningskonton i avstämningsregister. Euroclear är inte heller en bank eller kontohållare för konton för pengar.

De kontanta medel som det utdelande avstämningsbolaget har beslutat att betala ut som kontant utdelning debiteras det utdelande avstämningsbolags bankkonto hos dennes bank och krediteras i slutändan de bankkonton som tillhör de behöriga mottagarna av den kontanta utdelningen. För innehavare av avstämningskonton, aktieägare eller förvaltare, kallas dessa bankkonton för avkastningskonton. Detta sker, som framgår av avsnitt B 3.7.1 i ES Emittentregelverk, enligt nu gällande ordning, via Bankgirot och genom bankernas försorg. De kontanta medlen debiteras det utdelande avstämningsbolagets bankkonto, sk utbetalningskonto, och krediteras de banker som är banker för de behöriga mottagarnas avkastningskonton för att därefter krediteras respektive avkastningskonto genom bankernas försorg. Det kan här repeteras att de kontanta medlen inte i något led i det flödet hålls av Euroclear eller passerar ett bankkonto i Euroclears namn. Med bakgrund i det har Euroclear svårigheter att se att det är att modernisera den kupongskatterättsliga ordningen genom att anta utkastets förslag.

Därutöver pågår sedan en tid ett arbete med att harmonisera processer avseende bolagshändelser till de standarder för bolagshändelser som är framtagna inom EU. En

² Behörig mottagare enligt ABL är innehavare av avstämningskonton eller rättighetshavare enligt 4 kap. LKF. Innehavare av avstämningskonton kan vara aktieägare alternativt förvaltare, via vilken aktieägare låtit förvaltarregistrera sina aktier. Enligt utkastet skulle aktieägarna vara de skattskyldiga subjekten

betydande del i det arbetet är att modernisera och harmonisera processerna kring och flödet för emittenters kontanta betalningar, inklusive ett avstämningsbolags betalning av en kontant utdelning. Det senare är även påkallat av att Bankgirot beslutat att inte längre tillhandahålla den tjänst som kallas Emittentutbetalningar, varför betalningsflödet måste förändras. Enligt den moderniserade och harmoniserade ordning (härefter "nya betalningsflödet") som Euroclear, kontoförande institut och andra parter som deltar i värdepapperscentralen nu arbetar med så ska Bankgirots roll i ovan beskriven nuvarande ordning övertas av de kontoförande instituten. De kontanta medel som ska betalas från utdelande avstämningsbolag till behöriga mottagare kommer då att debiteras utdelande avstämningsbolags bankkonto av dennes bank, därefter debiteras utdelande avstämningsbolags bank varefter de kontoförande instituten för respektive behörig mottagares avstämningskonto krediteras. Därefter debiterar det kontoförande institutet sina bankkonton för att slutligen kreditera de behöriga mottagarnas avkastningskonton. Inte heller enligt det nya betalningsflödet krediteras till eller debiteras från bankkonton i Euroclears namn i något led. Utbetalning sker fortsatt genom bankernas försorg men nu via de kontoförande instituten istället för via Bankgirot. Det bör även noteras att Bankgirot i det nuvarande betalningsflödet inte själva i något led krediteras de kontanta medel som utgör den kontanta utdelningen. Sådan kreditering kommer dock ske för de kontoförande instituten avseende det nya betalningsflödet.

Det är enligt nuvarande betalningsflöde endast skattebeloppet och ingen annan del av utdelningen som kan tas i anspråk av värdepapperscentralen. Sådant belopp kan vidare tas i anspråk först i samband med att utdelningen de facto betalas ut, genom bankernas försorg. Detta gäller enligt det nuvarande betalningsflödet och kommer även gälla för det nya betalningsflödet.

9 Konsekvensanalys

9.5 Konsekvenser för företagen

Som anført ovan så skulle utkastets förslag, såvitt Euroclear i dagsläget kan bedöma, innebära att Euroclear inte efter det föreslagna datumet för ikraftträdande, den 1 januari 2024, skulle kunna tillhandahålla tjänster för tilldelning av inlösenaktier i samband med split, fondemission eller någon annan bolagshändelse som skulle kunna resultera i beskattning enligt utkastet.

Det skulle kunna få mer långtgående konsekvenser för de utdelande bolagen än vad som beskrivs i utkastet.

Med vänlig hälsning,
Euroclear Sweden AB

Mats Gunnarsson
Senior Operations Advisor
mats.gunnarsson@euroclear.com

Frida Karlsson
Legal Counsel
frida.karlsson@euroclear.com

Carolina Käck
Interim Head of Legal Affairs
carolina.kack@euroclear.com